

Dr Karmen Joller
sotsiaalminister
Sotsiaalministeerium

19.05.2026

Eesti Arstide Liidu arvamus perearstiabi tugevdamise regulatsiooni väljatöötamiskavatsuse kohta

Perearstiabil on tervishoius kahtlemata väga oluline roll ja probleemid perearstiabi halveneva kättesaadavuse ning ebaühtlase kvaliteediga vajavad lahendamist. Nende probleemide peamine põhjus on perearstide puudus, mis lähiaastatel ilmselt süveneb. Kuid ümberkorraldused süsteemi sees ega tervisekeskuste vastutuse laiendamine ei tekita perearste juurde. Lahendused ei puuduta kahjuks perearstide väljaõpet.

Sissejuhatuses nenditakse, et tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi integreerimiseks on vaja arendada koordineeritud koostööd esmatasandi, eriarstiabi ja sotsiaalsektori vahel. Lahendusvariandid aga ei käsitle selgelt perearstiabi rolli selles koostöös. Piirkondliku vastutusega tervisekeskused peavad tagama perearstiabi osutamise piirkonnas. Leiame, et piirkondlikku vastutuse kandmisse perearstiabi osutamise eest tuleks kaasata kohalikud omavalitsused.

Väljatöötamiskavatsuse järgi soodustatakse perearstide koondumist suurematesse tervisekeskustesse, mis tegutseksid ühe juriidilise isikuna ja peaksid omama tegevusluba. Tervisekeskuste tegevuse selgem regulatsioon on vajalik. Samas jääb mulje, et kuigi rõhutatakse nimistupõhise perearstiabi säilitamist, ei ole tervisekeskustes tagatud, et patsiendiga tegeleb tema nimistu perearst või -õde.

Osa muudatuste eesmärk ei ole arusaadav. Näiteks plaan võtta alla 1200 inimesega nimistu perearstilt ära. Puudub selgitus, mis sellisest perearstist ja nimistu patsientidest edasi saab. Perearstide puuduse tingimustes ei peaks ühegi perearsti töötamist takistama. Kui väikeses nimistus esineb probleeme ravikvaliteediga, siis tuleks leida võimalusi perearsti selle parandamisel toetada.

Samuti on raske mõista, millist kasu saavad patsiendid muudatusest, et perearstide ja pereõdede vastuvõtuaegu ei pea enam avaldama. See ei paranda ka võimalusi saada infot tegeliku töökoormuse kohta, vaid pigem takistab seda.

Kogu tervishoius räägitakse väärtuspõhisest süsteemist, samadest põhimõtetest peaks lähtuma ka perearstide kvaliteedisüsteem, st tegevuste kõrval peaks arvesse võtma ka tulemusi.

Perearstiabi korralduses olulisi muudatusi tuleks kindlasti arutada patsientide esindajatega ja arvestada nende arvamust.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Katrin Rehemaa
Eesti Arstide Liidu tegevjuht